

Посета руског премијера Владимира Путина Србији званично протекла у знаку привредне сарадње две земље. Да ли се иза прича о економији крије политички притисак на Београд?

Руски премијер Владимир Путин и српски председник Борис Тадић у изјавама након сусрета својски су се трудили да уклоне чак и назнаке размимоилажења у ставовима. Сарадња двеју земаља оцењена је као позитивна, речено је да Србија и Русија имају истоветне ставове по многим питањима, и закључено да постоји простор за даље ширење сарадње.

Углавном се говорило о сарадњи у области енергетике и инфраструктуре, а политичке теме су донекле биле у другом плану. Русија је поновила своју подршку српском ставу око Косова, а Србија најавила да ће са Русијом наредних месеци потписати споразум о стратешком партнерству. Борис Тадић је нагласио да је стратешки циљ Србије чланство у Европској унији, али да то не значи да ће пренебегнути сарадњу са Русијом.

Србији није лако с Русијом

Тренутна руска спољна политика је на трагу повратка моделима геостратегије, и у том смислу је енергетска економија део руске спољне политике, каже за Дојче веле Александар Фатић, директор Центра за безбедносне студије. У том смислу се чак може рећи да је Србија потребнија Русији него обрнуто, сматра Фатић. Русија је изгубила све стратешке савезнике везане за проширење НАТО, и Србија је остала једини савезник преко кога Русија може да пројектује своје енергетске, политичке и одбрамбене интересе према Европи, истиче Фатић.

„Србија је под огромним притиском Москве. Србији нимало није лако што је Путин дошао. Путин је дошао да заврше руке у Србији. И он је дошао да обезбеди да се потписани

споразуми спроводе, да се остварује један фактички монополски положај 'Гаспромнефта', преко својих ћерки фирми кроз власништво у енергетској индустрији Србије. И он је дошао да обезбеди да Србија не уђе у НАТО. То је његов главни циљ“, сматра Фатић.

Може ли и НАТО и ЕУ и Русија?

Јелена Милић, директорка Центра за евроатлантске студије, подсећа на изјаве руских званичника, који су навели да ће у београдским разговорима доминирати тема руског предлога о новој безбедносној архитектури у Европи. То је предлог који је већ одбачен од стране Европске уније (ЕУ), истиче Милићева, која своју безбедносну политику базира на НАТО-у. Србија, уколико заиста искрено жели чланство у ЕУ, о томе мора водити рачуна, каже Јелена Милић.

„И сада Русија уцењује Србију да се о томе изјасни. Ја мислим да то може да се претпостави из чињенице да је разговор са Тадићем трајао много дуже него што је планирано. И не само да се Русија буни против чланства Србије у НАТО, него она иде и корак даље. Тако се амбасадор Русије у Србији Владимир Конузин пре неколико дана јавно побунио против тога што се та идеја уопште разматра у српској јавности“, каже директорка Центра за евроатлантске студије.

Република Српска и Србија заврћу руке Федерацији БиХ?

Александар Фатић оцењује да сусрет Путина и Додика сам по себи не би требало да брине сарајевске политичаре, али да има разлога за размишљање шта ће бити када Јужни ток стигне у Републику Српску, и онда преко ње дође до Сарајева. Енергија је ту део дила Русије и Србије, каже Фатић.

„Што значи да се фактички цео тај геостратешки српски простор ставља под енергетско спонзорство Русије. И босанско- херцеговачка федерација ће фактички зависити од добре сарадње са Републиком Српском и Србијом за несметано допремање тог гаса на њену територију“, указује Фатић.

Србија прави алтернативу ЕУ?

Читав низ договора Србије и Русије, као и најава потписивања стратешког споразума између две земље, Јелену Милић подсећа на креирање алтернативе у случају да буде доведена у питање европска оријентација Србије:

„А европска оријентација Србије није доведена у питање од стране ЕУ. Позив и услови су и даље ту. Та оријентација је угрожена зато што владајућа елита у Србији не чини све, у ствари чини много тога да сама подрије наш европски пут“.

Очигледно је да је садашња стратегија Владе Србије, пред изборе, окренута националној солидарности са Србима у Босни, оцењује Фатић. То је са једне стране природно, ако се има у виду споразум о специјалним везама РС и Србије, каже он. Али, са друге стране је питање колико је то паметно, колико је провокативно за Запад, и колико је то фер према босанско-херцеговачкој држави, закључује Фатић.

Јелена Милић сматра да ће лакмус папир за Србију бити потписивање безбедносног споразума са ЕУ. То би значило да је Србија практично одбила руски предлог, и прихватила оно што је европски систем безбедности, оцењује Милићева.

(Дојче веле)